

Samopal H/47

– slepá ulička vývoje

Postihnout vývoj zbrojní techniky pouze s důrazem na úspěšné, perspektivní a sériově vyráběné zbraně ochuzuje celkový obraz. V každém oboru lze nalézt příklady realizace originálních myšlenek, dláždících cesty slepých uliček. Těm se nevyhnula ani celkově velmi progresivní československá poválečná konstrukce samopalů. Přesto dochované prototypy dokládají vysokou míru invence našich konstruktérů.

mentovým závorníkem a zásobníkem uloženým v horní linii pažby, označený jako H/47.

Uložení zásobníku do prostoru horní linie pažby sice přiblížilo těžiště zásobníku k těžišti zbraně, avšak značný problém představoval transport nábojů uložených přibližně kolmo k ose nábojové komory. J. Holeček ho vyřešil otočným závorníkem segmentového tvaru s funkcí jednozubé rohatky, jejíž čelní plocha měla po zákluзу závorníku nabírat jednotlivé náboje z dvouřadého zásobníku a po radiální dráze je transportovat do nábojové komory hlavně. Je velmi pravděpodobné, že se konstruktér inspiroval samopalem ZB 1946, vývojovým předstupněm modelu ZB 47, s nímž se mohl (na rozdíl od ostatních technických úředníků strako-

První funkční vzorek H/47 měl odnímatelnou hlaveň, zajištěnou v pouzdře převlečnou maticí

V poválečném Československu vzniklo hned několik zajímavých samopalů, jejichž autoři se pokoušeli umístit těžiště zásobníku co nejbliž k ose zbraně. Na této myšlence stála konstrukce ZB 47 Václava Holka a Ing. Františka Holka ze Zbrojovky Brno, pokusný model ZK 471 Josefa Kouckého a v neposlední řadě prototyp, který se zrodil v České zbrojovce ve Strakoniciích na rýsovacím prkně tehdejšího svobodníka Jaroslava Holečka.

Segmentový závěr

Jaroslav Holeček (1923–1997) v době konání své základní služby podal Mini-

sterstvu národní obrany (MNO) návrh konstrukce samopalu, což mu souhrou okolností zajistilo – rozkazem generála Ludvíka Svobody – převelení do Vojenského technického ústavu (VTÚ). V tamním oddělení pěchotních zbraní rozpracoval během krátké doby tři funkčně navzájem odlišné alternativy. Zástupci VTÚ vybrali návrh se segmentovým závěrem a zařídili umístění Jaroslava Holečka do konstrukční kanceláře České zbrojovky ve Strakoniciích. Zde také následně vznikl neobvyklý prototyp s otočným seg-

nické zbrojovky) seznámit při návštěvách VTÚ v Praze.

První funkční vzorek

První funkční vzorek samopalu H/47, později přeznačený na ČZ 246, byl hotov již na sklonku roku 1946. Poměrně dlouhou hlaveň zajišťovala v plechovém perforovaném pouzdře závěru převlečná matice s vnějším šestihranem. Ústí hlavně bylo zakončeno dvěma šikmými výřezy, plnicími funkcí kompenzátoru zdvihu při výstřelu. Ve výklopném spuštěadle se v prostoru pistolové rukojeti nacházel

Horizontální uložení zásobníku přibližovalo jeho proměnlivou hmotnost k těžišti zbraně